



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 5 października 2015 r.

Poz. 2818

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.121.2015 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 2 października 2015 r.

Na podstawie art. 40 ust.1 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Rady Gminy Roźwienica z dnia 27 sierpnia 2015 r. Nr 63/VII/2015 w sprawie zwalczania roślin z gatunku barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) oraz barszcz Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*) z terenu gminy Roźwienica.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 27 sierpnia 2015 r. Rada Gminy Roźwienica podjęła uchwałę Nr 63/VII/2015 w sprawie zwalczania roślin z gatunku barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) oraz barszcz Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*) z terenu gminy Roźwienica.

W podstawie prawnej uchwały powołano art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

W § 1 ust. 1 uchwały Rada Gminy zobowiązała właścicieli nieruchomości oraz współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością, do likwidacji z terenu swoich posesji roślin gatunku barszcz Sosnowskiego oraz barszcz Mantegazziego w celu zapobieżenia ich rozprzestrzeniania się z uwagi na zagrożenie jakie stanowi dla zdrowia i życia człowieka. W ust. 2 § ust. 1 Rada przewidziała sposób likwidacji roślin, o których mowa w uchwale. W § 2 uchwały Rada ustaliła, że do przeprowadzenia kontroli wypełniania obowiązków określonych w niniejszej uchwale upoważnia pracownika Urzędu Gminy wyznaczonego przez Wójta. Natomiast w § 3 uchwały Rada wskazała, iż za naruszenie przepisów zawartych w niniejszej uchwale przewiduje się kary grzywny wymierzone w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie wykroczeń. Z kolei w § 5 uchwały postanowiono, iż uchwała wchodzi w życie 14 dni od daty jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Badając przedmiotową uchwałę organ nadzoru stwierdził, że przytoczone w podstawie prawnej uchwały przepisy prawa, ani też inne akty prawne, nie przyznają Radzie Gminy kompetencji do nałożenia na właścicieli oraz inne podmioty obowiązków likwidacji z terenów ich posesji roślin gatunku barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, co oznacza, że organy władzy publicznej mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia. Stosownie do art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. W każdym zatem przypadku nakładania przez gminę obowiązków na jej mieszkańców, gmina zobowiązana jest do legitymowania się upoważnieniem mającym swe źródło w przepisie rangi ustawowej, a brak takiej legitymacji prowadzi do naruszenia art. 7 i 94 Konstytucji RP.

W omawianej sprawie skoro adresaci uchwały określani zostali generalnie, a uchwała wskazuje powinno zachowanie i dotyczy sytuacji powtarzalnych, to takiej uchwale nie można odmówić charakteru normatywnego, generalnego i abstrakcyjnego, które to cechy odnoszą się do aktu prawa miejscowego. Jednakże powołane przez Radę Gminy Roźwienica przepisy ustawowe nie zawierają konkretnej normy delegacyjnej, która upoważniałaby organ stanowiący do podejmowania aktów prawa miejscowego. W treści przepisu art. 7 ustawy o samorządzie gminnym wymienione bowiem zostały zadania własne gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym m.in. sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej. Natomiast przepis art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym przewiduje, że na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. W konsekwencji należy podnieść, że skoro żaden z powołanych w uchwale, jako podstawa prawna przepisów, w ogóle nie zawierał konkretnego upoważnienia do wydawania aktów prawa miejscowego, to tym bardziej nie mógł upoważniać do nałożenia na mieszkańców gminy obowiązku.

Ponadto w § 3 uchwały Rada Gminy Roźwienica przewidziała, że: „Za naruszenie przepisów zawartych w niniejszej uchwale przewiduje się kary grzywny wymierzone w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie wykroczeń.” Zdaniem organu nadzoru żaden z przepisów ustawy Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2013 r. poz. 482 późn. zm.), ani też przepisy innych ustaw, które przewidują wykroczenia, a do których będą miały zastosowanie regulacje części ogólnej Kodeksu wykroczeń na mocy art. 48 tej ustawy, nie przewidują możliwości ustalenia odpowiedzialności za niedopełnienie określonych obowiązków na mocy wyłącznie uchwały rady gminy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, należy stwierdzić, że Rada Gminy Roźwienica, nakładając na właścicieli nieruchomości obowiązki określone w § 1 uchwały i określając konsekwencje niedopełnienia obowiązków w postaci kary grzywny, wymierzanej w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie wykroczeń, działała bez podstawy prawnej i tym samym w sposób istotny naruszyła art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, a także art. 48 ustawy Kodeks wykroczeń oraz art. 7 i 94 Konstytucji RP. W tym miejscu należy zauważyć, iż w dniu 9 września 2011 r. Minister Środowiska na podstawie delegacji zawartej w art. 120 ust. 2f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) wydał rozporządzenie w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz. 1260). W ww. rozporządzeniu umieszczono m.in. barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego. Zostały one wpisane na listę ze względu na swój inwazyjny charakter oraz niebezpieczeństwo, jakie może stanowić dla ludzi i zwierząt. Umieszczenie tego gatunku w ww. rozporządzeniu jest związane z objęciem go zakazami zawartymi w art. 120 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody, tj. wprowadzania do środowiska przyrodniczego, przemieszczania w tym środowisku, wwożenia z zagranicy, przetrzymywania (nie dotyczy dalszego przetrzymywania, bez zmiany lokalizacji, okazów przetrzymywanych w dniu wejścia w życie rozporządzenia), hodowli, rozmnażania i oferowania do sprzedaży i zbywania gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym.

W świetle powyższego – z uwagi istotne naruszenie przepisów obowiązującego prawa przez Radę Gminy Roźwienica przy podejmowaniu uchwały Nr 63/VII/2015 w sprawie zwalczania roślin z gatunku barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) oraz barszcz Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*) z terenu gminy Roźwienica - stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

**z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO
DYREKTOR GENERALNY URZĘDU**

Janusz Olech